

HOTĂRÂREA CURȚII (Camera a patra)

28 februarie 2008*

În cauza C-263/06,

având ca obiect o cerere de pronunțare a unei hotărâri preliminare formulată în temeiul articolului 234 CE de la Corte suprema di cassazione (Italia), prin Decizia din 30 martie 2006, primită de Curte la 16 iunie 2006, în procedura

Carboni e derivati Srl

împotriva

Ministero dell'Economia e delle Finanze,

Riunione Adriatica di Sicurtà SpA,

CURTEA (Camera a patra),

compusă din domnul K. Lenaerts, președinte de cameră, doamna R. Silva de Lapuerta, domnii E. Juhász, J. Malenovský și T. von Danwitz (raportor), judecători,

* Limba de procedură: italiana.

avocat general: domnul J. Mazák,
grefier: domnul R. Grass,

având în vedere procedura scrisă,

luând în considerare observațiile prezentate:

- pentru guvernul italian, de domnul I. M. Braguglia, în calitate de agent, asistat de domnul G. Albenzio, avvocato dello Stato;
- pentru Comisia Comunităților Europene, de doamnele E. Righini și J. Hottiaux, în calitate de agenți,

după ascultarea concluziilor avocatului general în ședința din 11 septembrie 2007,

pronunță prezenta

Hotărâre

- 1 Cererea de pronunțare a unei hotărâri preliminare privește interpretarea articolului 1 din Decizia nr. 67/94/CECO a Comisiei din 12 ianuarie 1994 de instituire a unei taxe antidumping provizorii asupra importurilor în Comunitate de fontă brută hematitică originară din Brazilia, Polonia, Rusia și Ucraina (JO L 12, p. 5) coroborat cu articolele 29-31 din Regulamentul (CEE) nr. 2913/92 al Consiliului din 12 octombrie 1992 de stabilire a Codului vamal comunitar (JO L 302, p. 1, Ediție specială, 02/vol. 5, p. 58, denumit în continuare „Codul vamal comunitar”).

- 2 Această cerere a fost formulată în cadrul unui litigiu între Carboni e derivati Srl (denumită în continuare „Carboni”), pe de o parte, și Ministero dell’Economia e delle Finanze (Ministerul Economiei și Finanțelor, denumit în continuare „Ministero”), precum și Riunione Adriatica di Sicurtà SpA (denumită în continuare „RAS”), pe de altă parte, privind stabilirea valorii în vamă a unui lot de fontă hematitică originară din Rusia, importată în Comunitatea Europeană în scopul aplicării unei taxe anti-dumping variabile instituite prin Decizia nr. 67/94.

Cadrul juridic

Legislația antidumping de bază și legislația antidumping specifică

- 3 Decizia nr. 2424/88/CECO a Comisiei din 29 iulie 1988 privind protecția împotriva importurilor care fac obiectul unui dumping sau al unor subvenții din partea țărilor care nu sunt membre ale Comunității Europene a Cărbunelui și Oțelului (JO L 209, p. 18, denumită în continuare „decizia de bază”) prevede la articolele 1, 2 și 13:

„Articolul 1

Domeniul de aplicare

Prezenta decizie prevede dispozițiile aplicabile protecției contra importurilor care fac obiectul practicilor de dumping sau de subvenții din partea țărilor care nu sunt membre ale Comunității Europene a Cărbunelui și a Oțelului.

Articolul 2

Dumping

A. PRINCIPIUL

(1) Poate fi supus unei taxe antidumping orice produs care face obiectul unei practici de dumping atunci când, prin punerea sa în liberă circulație în Comunitate, se cauzează un prejudiciu.

(2) Se consideră că un produs face obiectul unei practici de dumping atunci când prețul său de export către Comunitate este sub valoarea normală a unui produs similar.

[...]

Articolul 13

Dispoziții generale privind taxele

[...]

(2) Aceste măsuri indică în special valoarea și tipul taxei instituite, produsul vizat, țara de origine sau de export, denumirea furnizorului, dacă este posibil, și motivele pe care se întemeiază.

(3) Valoarea acestor taxe estimate provizoriu sau stabilite definitiv nu poate depăși marja de dumping sau valoarea subvenției; ea trebuie să fie mai mică dacă această taxă este suficientă pentru înlăturarea prejudiciului.

[...]” [traducere neoficială]

⁴ La 12 ianuarie 1994, Comisia Comunităților Europene a adoptat Decizia nr. 67/94 în temeiul articolului 11 din decizia de bază, care prevede în special posibilitatea de a introduce taxe antidumping provizorii. Considerentele (64)-(67) ale Deciziei nr. 67/94 au următorul cuprins:

„(64) Comisia a calculat nivelul prețului la care aceste importuri încetează să mai cauzeze un prejudiciu important industriei comunitare. [...]

(65) Comisia apreciază că măsurile trebuie nu doar să restabilească o concurență loială pe piața fontei hematitice, ci trebuie în același timp să permită și țărilor exportatoare să obțină un randament mai ridicat din exporturile lor cu produsul vizat.

(66) Comisia consideră că, în acest caz particular, introducerea unui preț minim este o măsură mai adecvată decât orice altă măsură pentru atingerea acestor obiective.

(67) Comisia a stabilit că, întrucât prețul de import minim considerat necesar pentru eliminarea efectelor prejudiciabile ale dumpingului este, în fiecare caz, sub valoarea normală stabilită pentru societățile interesate, taxa antidumping provizorie prevăzută la articolul 13 alineatul (3) din Decizia nr. 2424/88/CECO nu este mai mare decât marjele de dumping stabilite.”
[traducere neoficială]

5 Articolul 1 din Decizia nr. 67/94 prevede:

„(1) Se instituie o taxă antidumping provizorie asupra importurilor de fontă brută hematitică, care intră în domeniul de aplicare al codului NC 7201 10 19, originară din Brazilia, Polonia, Rusia și Ucraina.

(2) Valoarea taxei este egală cu diferența dintre prețul de 149 ECU pe tonă (prețul CIF nevămuit) și valoarea declarată în vamă în toate cazurile în care aceasta din urmă este mai mică decât prețul de import minim.

(3) Dispozițiile în vigoare privind taxele vamale sunt aplicabile.

[...]” [traducere neoficială]

- 6 Taxa antidumping provizorie instituită prin Decizia nr. 67/94 a fost confirmată prin Decizia nr. 1751/94/CECO a Comisiei din 15 iulie 1994 de instituire a unei taxe antidumping definitive asupra importurilor în Comunitate de fontă brută hematitică originară din Brazilia, Polonia, Rusia și Ucraina (JO L 182, p. 37). Articolul 1 alineatul (2) din aceasta prevede:

„Valoarea [acestei] taxe este egală cu diferența dintre prețul de 149 ECU pe tonă și valoarea în vamă admisă (franco frontieră comunitară), în toate cazurile în care această valoare este mai mică decât prețul sus-menționat.” [traducere neoficială]

Codul vamal comunitar și dispozițiile de aplicare a acestuia

- 7 Articolele 28-31 din Codul vamal comunitar prevăd:

„Articolul 28

Dispozițiile prezentului capitol stabilesc valoarea în vamă în vederea aplicării tarifului vamal al Comunităților Europene și măsurile netarifare prevăzute în dispozițiile comunitare care reglementează domenii specifice cu privire la schimburile cu mărfuri.

Articolul 29

(1) Valoarea în vamă a mărfurilor importate este valoarea de tranzacție, respectiv prețul efectiv plătit sau de plătit pentru mărfuri atunci când sunt vândute pentru export pe teritoriul vamal al Comunității, ajustat, când este cazul, în conformitate cu articolele 32 și 33, cu condiția ca:

[...]

(d) cumpărătorul și vânzătorul să nu fie legați sau, atunci când sunt legați, valoarea tranzacției să fie acceptabilă în scopuri vamale în conformitate cu alineatul (2).

(2) (a) În acțiunea de stabilire dacă valoarea tranzacției este acceptabilă în sensul alineatului (1), faptul că vânzătorul și cumpărătorul sunt legați nu este, în sine, un motiv suficient pentru ca valoarea de tranzacție să fie considerată inacceptabilă. Atunci când este necesar, se examinează împrejurările în care s-a făcut vânzarea, iar valoarea de tranzacție este acceptată, cu condiția ca legătura să nu fi influențat prețul. În cazul în care, în lumina informațiilor primite de la declarant sau din altă sursă, autoritățile vamale au motive să considere că legătura a influențat prețul, ele comunică declarantului motivele și i se oferă acestuia posibilitatea rezonabilă de a răspunde. În cazul în care declarantul solicită aceasta, comunicarea motivelor se face în scris.

[...]

Articolul 30

(1) Atunci când valoarea în vamă nu poate fi stabilită în conformitate cu articolul 29, ea se determină prin parcurgerea succesivă a literelor (a), (b), (c) și (d) de la alineatul (2) [...]

(2) Valoarea în vamă așa cum este stabilită prin aplicarea prezentului articol este:

(a) valoarea de tranzacție a mărfurilor identice [...]

(b) valoarea de tranzacție a mărfurilor similare [...]

(c) valoarea bazată pe prețul unitar care corespunde vânzărilor în Comunitate de mărfuri importate sau de mărfuri identice sau similare importate totalizând cantitatea cea mai mare, către persoane care nu au legătură cu vânzătorii;

(d) valoarea calculată [...]

Articolul 31

(1) Atunci când valoarea în vamă a mărfurilor importate nu poate fi stabilită în conformitate cu articolul 29 sau 30, ea se stabilește pe baza datelor disponibile în Comunitate, utilizându-se mijloacele firești în concordanță cu principiile și dispozițiile generale ale:

— acordului de punere în aplicare a articolului VII din Acordul General pentru Tarife și Comerț;

— articolului VII din Acordul General pentru Tarife și Comerț;

— dispozițiilor prezentului capitol.

(2) Valoarea în vamă determinată prin aplicarea alineatului (1) nu se întemeiază pe:

[...]

(b) un sistem care prevede acceptarea în scopuri vamale a celei mai mari dintre cele două valori alternative;

[...]

(g) valorile arbitrare sau fictive.”

- 8 Regulamentul (CEE) nr. 2454/93 al Comisiei din 2 iulie 1993 de stabilire a unor dispoziții de aplicare a Regulamentului nr. 2913/92 (JO L 253, p. 1, Ediție specială, 02/vol. 7, p. 3, denumit în continuare „regulamentul de aplicare”) cuprinde anexa 23 intitulată „Note interpretative asupra valorii în vamă”. Punctul 2 al notelor din această anexă prevede cu privire la articolul 31 alineatul (1) din Codul vamal comunitar:

„Metodele de evaluare în virtutea articolului 31 alineatul (1) [din acest cod] sunt acelea pe care le definesc articolele 29 și 30 alineatul (2) inclusiv [din cod], dar o suplețe rezonabilă în aplicarea acestor metode este conformă obiectivelor și dispozițiilor articolului 31 alineatul (1).”

- 9 Prin acest regulament, Comisia a instituit un ansamblu de dispoziții de aplicare a Codului vamal comunitar. În special, articolul 147 alineatul (1) din regulamentul menționat, astfel cum era în vigoare în iunie 1994, mai precis în momentul importului lotului de fontă hematitică provenind din Rusia care se află la originea acțiunii principale, preciza:

„În sensul articolului 29 din cod[ul vamal comunitar], faptul că mărfurile care fac obiectul unei tranzacții sunt declarate pentru a fi puse în liberă circulație se consideră drept indiciu suficient că ele au fost vândute în vederea exportului către teritoriul vamal al Comunității. Acest indiciu se aplică și în cazul vânzărilor succesive efectuate înainte de evaluare; în aceste caz, fiecare preț rezultat din aceste vânzări se poate lua ca bază pentru evaluare, cu respectarea dispozițiilor articolelor 178-181.”

- 10 Articolele 178-181 din regulamentul de aplicare se referă la declararea elementelor și la documentele care trebuie prezentate referitoare la valoarea în vamă. Regulamentul (CE) nr. 3254/94 al Comisiei din 19 decembrie 1994 de modificare a Regulamentului nr. 2454/93 (JO L 346, p. 1, Ediție specială, 02/vol. 6, p. 233) a adăugat la regulamentul de aplicare articolul 181a, care prevede:

„(1) Nu este necesar ca autoritățile vamale să determine valoarea în vamă a mărfurilor importate pe baza metodei valorii de tranzacție în cazul în care, în conformitate cu procedura descrisă la alineatul (2), au îndoieli întemeiate că valoarea declarată nu reprezintă suma totală, plătită sau plătitibilă, menționată la articolul 29 din cod[ul vamal comunitar].

(2) Atunci când autoritățile vamale au suspiciuni, precum cele descrise la alineatul (1), ele pot solicita informații suplimentare în conformitate cu articolul 178 alineatul (4). În cazul în care aceste îndoieli persistă, înainte de a lua o decizie finală, autoritățile vamale trebuie să informeze persoana în cauză, în scris, dacă se solicită acest lucru, cu privire la motivele pe care se întemeiază aceste îndoieli și să îi acorde acesteia un termen rezonabil de răspuns. Decizia finală și motivațiile acesteia sunt comunicate în scris persoanei interesate.”

Acțiunea principală și întrebarea preliminară

- 11 În cursul lunii mai 1994, Carboni a achiziționat de la Commercio Materie Prime CMP SpA (denumită în continuare „CMP”), cu sediul în Genova (Italia), un lot de fontă hematitică de origine rusă pe care CMP o cumpăraseră ea însăși de la OME-DTECH Electronics LTD (denumită în continuare „OME-DTECH”), cu sediul în Limassol (Cipru). În cursul lunii iunie 1994, agentul în vamă al societății Carboni, SPA-MAT Srl, a prezentat la vama din Molfetta (Italia), în numele societății Carboni, declarația de import a acestui lot a cărui valoare era declarată pe o bază de 151 ECU pe tonă, care a fost vămuțată în acest port după plata unor taxe vamale achitate la 14 iunie 1994.
- 12 Prin procesul-verbal de constatare din 16 iulie 1994, autoritățile vamale au notificat societății Carboni, prin intermediul SPA-MAT Srl, că suma plătită trebuia majorată, în conformitate cu Decizia nr. 67/94, cu o taxă antidumping egală cu diferența dintre prețul de 149 ECU pe tonă și valoarea în vamă, aceste autorități contestând veridicitatea valorii declarate.
- 13 Carboni a depus fideiuziunea pentru plata sumei impuse cu titlu de taxă antidumping acordată de garant, respectiv de RAS, dar a introdus o acțiune împotriva Ministero și RAS la Tribunale di Bari (Tribunalul din Bari), contestând temeinicia impunerii unei taxe antidumping și, în consecință, necesitatea depunerii unei garanții.
- 14 Carboni a invocat în special faptul că prețul de 151 ECU pe tonă indicat în factura eliberată de CMP era peste prețul de import minim (de 149 ECU pe tonă), astfel încât nu era necesar să fie percepută o taxă antidumping.

- 15 În ceea ce îl privește, Ministero a susținut că declarația de import era însoțită de un certificat de origine lipsit de valabilitate și că prețul menționat pe factura *pro forma* de către CMP nu era verosimil. În această privință, Ministero a subliniat că factura referitoare la vânzarea precedentă, emisă de OME-DTECH, menționa un preț de vânzare către CMP de 130,983 ECU pe tonă, rezultând o diferență negativă față de prețul de import minim fixat prin Decizia nr. 67/94.
- 16 Prin hotărârea pronunțată de Tribunale di Bari la 30 septembrie 2000, s-a respins acțiunea introdusă de Carboni, în special deoarece protecția pieței europene prin instituirea unei taxe antidumping trebuia să aibă loc la intrarea în Comunitate, mai precis în momentul primei achiziționări de către un operator comunitar.
- 17 Apelul formulat de Carboni împotriva acestei hotărâri la Corte d'appello di Bari (Curtea de Apel din Bari) a fost respins ca nefondat. Potrivit acestei instanțe, prin „punerea în liberă circulație” în sensul articolului 201 din Codul vamal comunitar trebuie să se înțeleagă introducerea mărfurilor pe piața comunitară, ceea ce impune luarea în considerare a fazei comerciale de achiziționare a mărfurilor de primul operator comunitar. Într-adevăr, în caz contrar, legislația antidumping ar putea fi eludată ușor.
- 18 Împotriva acestei hotărâri, Carboni a declarat recurs la Corte suprema di cassazione (Curtea de Casație), în cadrul căruia a invocat în special, pe de o parte, că punerea în liberă circulație nu are loc decât în momentul intrării mărfurilor pe teritoriul vamal al Comunității, și nu atunci când acestea sunt doar achiziționate de un operator economic comunitar într-un stat din afara Comunității. Într-adevăr, rolul taxei antidumping nu ar fi acela de a sancționa statul producător pentru a-l împiedica să exporte la un anumit preț, ci de a evita ca marfa vândută în pierdere să intre pe piața comunitară, producând efecte negative asupra concurenței.

- 19 De altfel, Carboni s-a referit la articolul 1 alineatul (2) din Decizia nr. 1751/94, precum și la articolul 29 alineatul (1) prima teză din partea introductivă din Codul vamal comunitar, care prevede că „[v]aloarea în vamă a mărfurilor importate este valoarea de tranzacție, respectiv prețul efectiv plătit”. De aici, Carboni a ajuns la concluzia că, atunci când nu există rezerve cu privire la caracterul veridic al facturii de achiziție emise de CMP, suma plătită de CMP nu ar fi relevantă, diferența de preț dintre cele două vânzări fiind justificată prin diverși factori, și anume remunerarea activității de intermediere, costurile de transport și suportarea riscurilor.
- 20 În opinia Ministero, din *ratio legis* a legislației antidumping rezultă că prejudiciul adus pieței comunitare nu survine doar în momentul intrării concrete a mărfurilor vândute în pierdere pe teritoriul vamal comunitar, ci și în cazul în care un operator comunitar achiziționează respectivele mărfuri la un preț inferior celui pe care trebuie să îl plătească alți operatori comunitari.
- 21 Corte suprema di cassazione urmărește să afle dacă autoritățile vamale pot reține, drept bază pentru aplicarea unei taxe antidumping, valoarea corespunzătoare prețului fixat pentru marfa care face obiectul unei vânzări anterioare celei în temeiul căreia a fost făcută declarația vamală sau, formulat altfel, dacă momentul determinant este cel al vânzării încheiate pentru exportul pe teritoriul vamal comunitar, independent de prezentarea în vamă.
- 22 Într-adevăr, Corte suprema di cassazione apreciază că trebuie să se determine dacă libertatea operatorului de a alege, în scopul stabilirii valorii în vamă, prețul plătit pentru mărfurile vizate în procesul unei tranzacții anterioare celei pe baza căreia a intervenit declarația vamală corespunde unei posibilități identice a administrației vamale.

- 23 Constatând că problema de drept ridicată în acțiunea principală nu a mai fost soluționată anterior de Curte, Corte suprema di cassazione a hotărât să suspende judecarea cauzei și să adreseze Curții următoarea întrebare preliminară:

„Având în vedere principiile dreptului vamal comunitar, autoritatea vamală are posibilitatea, în scopul aplicării unei taxe antidumping precum cea instituită prin Decizia nr. 67/94 [...], să se raporteze la prețul unei vânzări privind aceleași mărfuri, anterioară celei pe baza căreia a fost făcută declarația vamală, atunci când cumpărătorul este un operator economic comunitar sau, în orice caz, când vânzarea a avut loc în vederea importării în Comunitate?”

Cu privire la întrebarea preliminară

- 24 Prin intermediul întrebării adresate, instanța de trimitere solicită, în esență, să se stabilească dacă normele legislației vamale comunitare relevante permit autorităților vamale să stabilească valoarea în vamă, în vederea aplicării taxei antidumping instituite prin Decizia nr. 67/94, pe baza prețului fixat pentru aceleași mărfuri în cadrul unei vânzări anterioare celei pentru care a fost făcută declarația vamală.
- 25 Pentru a răspunde la această întrebare, trebuie să se determine, într-o primă fază, dacă autoritățile vamale pot, în general, să se raporteze, în vederea aplicării taxei antidumping instituite prin decizia menționată, la prețul fixat pentru aceleași mărfuri în cadrul unei vânzări anterioare, chiar dacă prețul declarat corespunde prețului efectiv plătit sau de plătit de importator. În cazul unui răspuns negativ, ar trebui să se veri-

fițe, într-o a doua fază, dacă autoritățile vamale dispun cel puțin de această posibilitate de la caz la caz, atunci când acestea contestă veridicitatea prețului menționat în declarația vamală.

Cu privire la posibilitatea autorităților vamale de a se raporta la o vânzare anterioară în vederea aplicării taxei antidumping instituite prin Decizia nr. 67/94, atunci când prețul declarat corespunde prețului efectiv plătit sau de plătit de importator

26 Pentru a răspunde la întrebarea dacă autoritățile vamale se pot raporta, în vederea aplicării taxei antidumping instituite prin Decizia nr. 67/94, la prețul fixat pentru mărfurile vizate în cadrul unei vânzări anterioare, chiar dacă prețul declarat corespunde prețului efectiv plătit sau de plătit de importator, este necesar să se interpreteze noțiunea „valoare declarată în vamă” în sensul articolului 1 alineatul (2) din Decizia nr. 67/94.

27 Trebuie subliniat mai întâi că sintagma „valoare [...] în vamă” corespunde valorii în vamă a mărfurilor importate, astfel cum este aceasta definită în legislația vamală (a se vedea, prin analogie, Hotărârea din 29 mai 1997, ICT, C-93/96, Rec., p. I-2881, punctul 14). Ținând cont de data producerii faptelor din litigiul principal, trebuie să se facă trimitere la articolul 29 alineatul (1) din Codul vamal comunitar, care definește această sintagmă ca fiind „valoarea de tranzacție, respectiv prețul efectiv plătit sau de plătit pentru mărfuri atunci când sunt vândute pentru export pe teritoriul vamal al Comunității”, ajustat, când este cazul, în conformitate cu celelalte dispoziții relevante ale Codului vamal comunitar.

28 Articolul 29 alineatul (1) menționat precizează că valoarea în vamă nu privește decât mărfurile „vândute pentru export pe teritoriul vamal al Comunității”. Rezultă din

aceasta că trebuie dovedit, în momentul vânzării, că mărfurile originare dintr-un stat terț vor fi introduse pe teritoriul vamal al Comunității [a se vedea, prin analogie, în ceea ce privește articolul 3 alineatul (1) din Regulamentul (CEE) nr. 1224/80 al Consiliului din 28 mai 1980 referitor la valoarea în vamă a mărfurilor (JO L 134, p. 1), dispoziție, în esență, identică cu articolul 29 alineatul (1) din Codul vamal comunitar, Hotărârea din 6 iunie 1990, Unifert, C-11/89, Rec., p. I-2275, punctul 11].

29 Potrivit articolului 147 alineatul (1) prima teză din regulamentul de aplicare, faptul că mărfurile care fac obiectul unei tranzacții sunt declarate pentru a fi puse în liberă circulație se consideră indiciu suficient pentru îndeplinirea condiției sus-menționate. A doua teză a articolului 147 alineatul (1) amintit, în versiunea aplicabilă la data producerii faptelor din litigiul principal, prevedea că acest indiciu se aplică și în cazul vânzărilor succesive efectuate înainte de evaluare.

30 Astfel, în cazul vânzărilor succesive, unele prețuri care corespund vânzărilor realizate după export, dar înainte de punerea în liberă circulație în Comunitate, pot fi luate în considerare în scopul de a stabili „valoarea de tranzacție” în sensul articolului 29 alineatul (1) din Codul vamal comunitar (a se vedea, prin analogie, Hotărârea Unifert, citată anterior, punctul 13).

31 Rezultă că, în cazul vânzărilor succesive de mărfuri în vederea importului pe teritoriul vamal al Comunității, importatorul este liber să aleagă, dintre prețurile stabilite pentru fiecare dintre aceste vânzări, pe cel care va fi reținut drept bază pentru stabilirea valorii în vamă a mărfurilor vizate, cu condiția să fie în măsură să prezinte autorităților vamale toate elementele și documentele necesare în legătură cu prețul ales (a se vedea, prin analogie, Hotărârea Unifert, citată anterior, punctele 16 și 21).

32 În continuare, plecând de la aceste clarificări privind semnificația respectivei noțiuni „valoare [...] în vamă”, care trimite la legislația vamală și care îi deschide astfel importatorului posibilitatea de alegere menționată, trebuie determinată semnificația termenului „declarată”, în cadrul acestei expresii, pentru a răspunde întrebării adresate de Corte suprema di cassazione referitoare la aspectul dacă administrația vamală dispune de asemenea de o posibilitate de alegere care să îi permită să rețină prețul unei vânzări anterioare drept bază pentru aplicarea unei taxe antidumping.

33 Prin adăugarea termenului „declarată”, articolul 1 alineatul (2) din Decizia nr. 67/94 scoate în evidență faptul că baza pentru aplicarea unei taxe antidumping nu este valoarea în vamă ca atare, ci valoarea în vamă declarată de importator. Așadar, rezultă din această dispoziție că prețurile vânzărilor anterioare celei al cărei preț a fost reținut de importator pentru a efectua declarația vamală nu pot fi luate în considerare în vederea aplicării unei taxe antidumping. Rezultă astfel că însuși textul articolului 1 alineatul (2) din Decizia nr. 67/94 se opune existenței unei posibilități a autorităților vamale de a alege prețul primei vânzări drept bază a valorii în vamă pentru stabilirea unei taxe antidumping.

34 Cu toate acestea, guvernul italian susține că, în acțiunea principală, autoritățile vamale puteau stabili taxa vamală pe baza vânzării de fontă brută hematitică efectuate de OME-DTECH către CMP, această din urmă întreprindere fiind ea însăși un operator comunitar. În ceea ce privește Comisia, deși a admis că modul de formulare a Deciziei nr. 67/94 nu lasă nicio posibilitate de a calcula taxa variabilă altfel decât pe baza prețului ultimei tranzacții prezentate în declarația vamală, aceasta subliniază că obiectivul unei măsuri antidumping întemeiate pe fixarea unui preț de import minim poate fi ușor eludat și că există o „anumită tensiune” între utilizarea prețului stabilit în cadrul ultimei vânzări în dreptul vamal, pe de o parte, și taxele antidumping variabile întemeiate pe un preț de import minim, pe de altă parte.

35 În această privință, trebuie amintit că textul articolului 1 alineatul (2) din Decizia nr. 67/94 prevede în mod expres și fără ambiguitate că punctul de referință pentru stabilirea unei taxe antidumping este valoarea declarată în vamă. Astfel, trebuie să se determine mai întâi dacă argumentele invocate de guvernul italian și de Comisie sunt întemeiate și, după caz, dacă sunt de natură să repună în discuție sensul care rezultă din textul articolului 1 alineatul (2) din Decizia nr. 67/94.

36 În primul rând, în ceea ce privește argumentul guvernului italian referitor la textul articolului 1 alineatul (2) din Decizia nr. 1751/94 de instituire a unei taxe antidumping definitive, trebuie apreciat că sintagma „valoarea în vamă admisă” care figurează în această dispoziție urmărește să exprime doar faptul că prețul indicat de declarant nu este obligatoriu ca atare pentru stabilirea unei taxe antidumping.

37 Într-adevăr, articolul 29 alineatul (1) din Codul vamal comunitar prevede că valoarea în vamă, mai precis valoarea de tranzacție, este supusă, dacă este cazul, unei ajustări efectuate în conformitate cu articolele 32 și 33 din același cod. În plus, după cum rezultă, spre exemplu, din articolul 29 alineatul (1) litera (d) și alineatul (2) din acest cod, autoritățile vamale sunt abilitate să examineze prețul indicat de declarant și să îl refuze, după caz. Prin urmare, termenii articolului 1 alineatul (2) din Decizia nr. 1751/94 nu conțin niciun indiciu care să repună în discuție sensul care rezultă din textul articolului 1 alineatul (2) din Decizia nr. 67/94.

38 În al doilea rând, guvernul italian susține că trebuie să se țină seama de obiectivele normelor antidumping și, în acest sens, să se aprecieze totalitatea etapelor unei vânzări succesive, înlăturându-se o abordare prea formalistă. În caz de vânzări succe-

sive din care rezultă punerea în liberă circulație a unor mărfuri, diferitele vânzări intervenite pentru importul pe teritoriul vamal al Comunității ar trebui considerate stadii preliminare acestui import, astfel încât momentul folosit în scopul stabilirii valorii în vamă pentru aplicarea unei taxe antidumping ar corespunde în mod inevitabil celui al primei achiziționări a mărfurilor de către un operator comunitar, întrucât este momentul când aceste mărfuri intră în „circuitul comunitar”.

39 După cum a subliniat în mod întemeiat avocatul general la punctele 56-58 din concluzii, din articolul 1 și din articolul 2 alineatul (1) din decizia de bază rezultă că normele antidumping urmăresc să asigure protecția contra importurilor care fac obiectul unui dumping sau a unor subvenții și că o taxă antidumping se poate aplica oricărui produs care face obiectul unui dumping în cazul în care, prin punerea sa în liberă circulație în Comunitate, se cauzează un prejudiciu.

40 Având în vedere aceste dispoziții, aplicarea unei măsuri antidumping presupune, așadar, o introducere pe piața comunitară de mărfuri care să cauzeze un prejudiciu industriei comunitare. Legislația antidumping nu privește o vânzare de mărfuri ca atare, cum este cazul în acțiunea principală a primei vânzări de fontă brută hematitică efectuată de OME-DTECH către CMP, cât timp aceste mărfuri nu sunt efectiv exportate pe teritoriul vamal al Comunității și nici puse în liberă circulație în Comunitate. Într-adevăr, taxele antidumping urmăresc neutralizarea marjei de dumping rezultând din diferența dintre prețul de export în Comunitate și valoarea normală a produsului și anularea în acest mod a efectelor prejudiciabile ale importului mărfurilor respective în Comunitate. După cum rezultă din considerentele (64) și (67) ale Deciziei nr. 67/94, în cazul fontei brute hematitice, prețul minim de 149 ECU pe tonă reprezintă nivelul de preț la care aceste importuri încetează să mai cauzeze un prejudiciu important industriei comunitare.

41 Astfel, obiectivul normelor antidumping nu implică, în principiu, aplicarea unei taxe antidumping stabilite pe baza prețului fixat în cadrul unei vânzări anterioare a mărfurilor respective dacă prețul efectiv plătit sau de plătit de către declarant este egal sau mai mare decât prețul minim prevăzut de măsura antidumping.

42 Totuși, guvernul italian susține mai ales că din obiectivul Deciziei nr. 67/94 rezultă că, în cazul vânzărilor succesive în vederea importării pe teritoriul Comunității din care rezultă punerea în liberă circulație, prima achiziționare a mărfurilor de către un operator comunitar este determinantă în procesul de aplicare a taxei antidumping. Într-adevăr, prejudiciul cauzat pieței comunitare ar proveni nu doar din intrarea concretă de mărfuri pe teritoriul vamal al Comunității la prețuri derizorii, dar și din faptul că un operator economic comunitar este favorizat în comparație cu alți operatori comunitari prin cumpărarea respectivelor mărfuri la un preț mai mic decât cel plătit de aceștia din urmă.

43 Această argumentație presupune că obiectivul urmărit de Decizia nr. 67/94 ar putea fi eludat în cazul vânzărilor succesive, chiar dacă, la fel ca în acțiunea principală, prețul ultimei vânzări, în cursul căreia a avut loc punerea în liberă circulație, este mai mare decât prețul de import minim.

44 În această privință, trebuie arătat că simplul fapt că un operator economic comunitar poate fi favorizat în comparație cu alți operatori comunitari, prin cumpărarea de mărfuri la un preț mai mic decât cel plătit de aceștia din urmă, nu aduce atingere obiectivului Deciziei nr. 67/94. Într-adevăr, acesta nu constă în prelevarea eventualelor beneficii ale importatorilor, ci, astfel cum rezultă din considerentul (64) al deciziei menționate, în evitarea împrăjării ca industria comunitară, respectiv producătorii, să sufere un prejudiciu important.

45 În al treilea și ultimul rând, guvernul italian, susținut de Comisie, arată că taxa anti-dumping variabilă instituită prin Decizia nr. 67/94 este susceptibilă de a fi ușor eludată, în special printr-o compensare transversală de preț, aplicată la alte produse, sau prin declararea unor prețuri majorate artificial.

46 În această privință, trebuie amintit că, potrivit articolului 13 alineatul (2) din decizia de bază, măsurile de instituire a unei taxe antidumping indică în special valoarea și tipul taxei instituite, precum și alte elemente determinate. Rezultă din această dispoziție că instituțiile sunt libere să aleagă, în limitele marjei lor de apreciere, între diferitele tipuri de taxă (a se vedea Hotărârea din 11 iulie 1990, Neotype Techma-shexport/Comisia și Consiliul, C-305/86 și C-160/87, Rec., p. I-2945, punctul 58). Astfel, în cazul fontei brute hematitice originare din statele menționate în Decizia nr. 67/94, Comisia dispunea de posibilitatea de a introduce o taxă specifică, eventual în asociere cu o taxă variabilă, mai puțin susceptibilă de a fi eludată [a se vedea, în ceea ce privește Regulamentul (CEE) nr. 3068/92 al Consiliului din 23 octombrie 1992 de instituire a unei taxe antidumping definitive asupra importurilor de clorură de potasiu originară din Belarus, Rusia și Ucraina (JO L 308, p. 41), astfel cum a fost modificat prin Regulamentul (CE) nr. 643/94 al Consiliului din 21 martie 1994 (JO L 80, p. 1), Hotărârea Tribunalului din 29 septembrie 2000, International Potash Company/Consiliul, T-87/98, Rec., p. II-3179, punctele 43-48]. Or, astfel cum precizează considerentul (66) al Deciziei nr. 67/94, Comisia a decis, făcând uz de marja sa de apreciere, că, în cazul vizat de această decizie, „introducerea unui preț minim este o măsură mai adecvată decât orice altă măsură pentru atingerea” obiectivelor urmărite de această decizie.

47 Având în vedere că o taxă variabilă poate fi ușor eludată și că o astfel de practică poate fi evitată prin introducerea unei taxe specifice sau a unei combinații între o taxă variabilă și o taxă specifică, împrejurarea că totuși Comisia a decis să recurgă, prin Decizia nr. 67/94, la o taxă variabilă nu ar putea justifica în sine renunțarea,

într-un mod general, în detrimentul importatorilor, la stabilirea taxei antidumping pe baza valorii declarate în vamă, astfel cum este prevăzut în această decizie.

48 Având în vedere toate cele de mai sus, argumentele invocate de guvernul italian și de Comisie nu permit repunerea în discuție a sensului care rezultă în mod expres și fără ambiguitate din textul articolului 1 alineatul (2) din Decizia nr. 67/94 (a se vedea, prin analogie, Hotărârea din 8 decembrie 2005, BCE/Germania, C-220/03, Rec., p. I-10595, punctul 31).

49 În aceste împrejurări, trebuie să se considere că, în conformitate cu articolul 1 alineatul (2) din Decizia nr. 67/94, autoritățile vamale nu pot să stabilească valoarea în vamă, în vederea aplicării taxei antidumping instituite prin această decizie, pe baza prețului fixat pentru mărfurile vizate în cadrul unei vânzări anterioare celei pentru care a fost făcută declarația vamală atunci când prețul declarat corespunde prețului efectiv plătit sau de plătit de importator.

Cu privire la posibilitatea autorităților vamale de a se raporta la o vânzare anterioară în vederea aplicării taxei antidumping instituite prin Decizia nr. 67/94 atunci când acestea contestă veridicitatea prețului indicat în declarația vamală

50 Pentru a stabili dacă autoritățile vamale se pot raporta, în vederea aplicării unei taxe antidumping în temeiul Deciziei nr. 67/94, la prețul fixat în cadrul unei vânzări anterioare celei pentru care a fost făcută declarația vamală atunci când acestea contestă veridicitatea prețului indicat în această declarație, trebuie să se analizeze dispozițiile relevante din regulamentul de aplicare și articolele 29-31 din Codul vamal comunitar ținând seama de particularitățile unei taxe antidumping variabile.

51 În această privință, trebuie amintit că, potrivit articolului 1 alineatul (3) din Decizia nr. 67/94, dispozițiile în vigoare privind taxele vamale sunt aplicabile.

52 În aceste condiții, trebuie subliniat că articolul 181a din regulamentul de aplicare, introdus prin Regulamentul nr. 3254/94, prevede că, în cazul în care autoritățile vamale sunt îndreptățite să aibă îndoieli că valoarea declarată reprezintă suma totală, plătită sau plătită, nu este necesar ca acestea să determine valoarea în vamă pe baza metodei valorii de tranzacție și pot respinge prețul declarat dacă aceste îndoieli persistă după ce, eventual, s-a solicitat furnizarea oricărei informații sau a oricărui document suplimentar și după ce persoanei interesate i s-a oferit o ocazie firească de a-și prezenta punctul de vedere cu privire la motivele pe care se întemeiază respectivele îndoieli.

53 Deși această dispoziție din regulamentul de aplicare nu mai era în vigoare atunci când au fost declarate mărfurile care fac obiectul acțiunii principale, prin această dispoziție se reglementează, potrivit informațiilor furnizate de Comisie, o practică vamală curentă atât la nivel internațional, cât și comunitar, astfel cum era aceasta aplicată la data producerii faptelor din litigiul principal. În plus, articolul 29 alineatul (2) litera (a) din Codul vamal comunitar prevede aceleași cerințe de ordin procedural în cazul în care autoritățile vamale au motive să considere că legătura dintre cumpărător și vânzător a influențat prețul. Astfel, trebuie să se concluzioneze că aceste cerințe de ordin procedural sunt inerente sistemului de evaluare.

54 Prin referirea la articolul 181a din regulamentul de aplicare, precum și la practica vamală sus-menționată, Comisia apreciază că autoritățile vamale italiene erau în drept să rețină prețul care fusese fixat în cadrul unei vânzări anterioare celei pe baza căreia a fost declarată valoarea în vamă.

- 55 Trebuie subliniat că articolul 181a din regulamentul de aplicare se limitează să prevadă că „nu este necesar ca autoritățile vamale să determine valoarea în vamă [...] pe baza metodei valorii de tranzacție”, dar nu precizează ce altă valoare trebuie, în acest caz, să înlocuiască valoarea de tranzacție.
- 56 Conform articolelor 30 și 31 din Codul vamal comunitar, care sunt aplicabile taxei antidumping instituite prin Decizia nr. 67/94 în temeiul articolului 1 alineatul (3) din această directivă, dacă valoarea în vamă a mărfurilor importate nu se poate determina prin aplicarea articolului 29 din acest cod, aceasta trebuie determinată prin aplicarea, în primul rând, a articolului 30 și, în al doilea rând, a articolului 31, menționate mai sus.
- 57 Astfel, trebuie să se stabilească dacă autoritățile vamale pot, conform articolelor 30 și 31 din Codul vamal comunitar, să se raporteze la prețul unei vânzări anterioare în cazul imposibilității de a stabili, în momentul anchetei vizate la punctul 52 din prezenta hotărâre, valoarea de tranzacție reală, mai precis prețul efectiv plătit sau de plătit în cadrul tranzacției pentru care s-a făcut declarația vamală.
- 58 Pe de o parte, în ceea ce privește articolul 30 din Codul vamal comunitar, trebuie amintit că acest articol vizează, în esență, stabilirea valorii în vamă pe baza prețului practicat în general pentru mărfurile vizate. Or, particularitatea cazurilor de dumping constă în introducerea unor mărfuri pe piața comunitară la un preț mai mic decât cel practicat pe această piață. În plus, particularitatea unei taxe antidumping variabile constă în calcularea acesteia în funcție de diferența dintre prețul de import minim și prețul convenit în mod concret pentru mărfurile vizate. Prin urmare, valoarea în vamă determinată, conform articolului 30 menționat, prin raportare la prețurile plătite sau de plătit în general, nu ar putea fi utilizată în vederea aplicării unei taxe antidumping variabile.

59 Pe de altă parte, articolul 31 alineatul (1) din Codul vamal comunitar prevede că, în condițiile stabilite, valoarea în vamă se stabilește pe baza datelor disponibile în Comunitate, utilizându-se mijloacele firești în concordanță cu principiile și dispozițiile generale ale acordurilor internaționale, precum și ale dispozițiilor pe care acesta le prevede.

60 În această privință, trebuie să se amintească faptul că din jurisprudență rezultă că reglementarea comunitară referitoare la evaluarea în vamă urmărește stabilirea unui sistem echitabil, uniform și neutru, care exclude utilizarea de valori în vamă arbitrare sau fictive (Hotărârea Unifert, citată anterior, punctul 35, Hotărârea din 19 octombrie 2000, Sommer, C-15/99, Rec., p. I-8989, punctul 25, și Hotărârea din 16 noiembrie 2006, Compaq Computer International Corporation, C-306/04, Rec., p. I-10991, punctul 30) și că acest obiectiv răspunde exigențelor practicii comerciale (Hotărârea din 25 iulie 1991, Hepp, C-299/90, Rec., p. I-4301, punctul 13). În conformitate cu punctul 2 al notelor interpretative asupra valorii în vamă din anexa 23 la regulamentul de aplicare referitoare la articolul 31 alineatul (1) din Codul vamal comunitar, metodele de evaluare în virtutea articolului 31 alineatul (1) sunt acelea pe care le definesc articolele 29 și 30 alineatul (2) din acest cod, dar o „suplețe rezonabilă” în aplicarea acestor metode este conformă obiectivelor și dispozițiilor articolului 31 alineatul (1) din acest cod.

61 Ținând seama de necesitatea stabilirii unei valori în vamă în scopul aplicării unei taxe antidumping variabile și de „suplețea rezonabilă” menționată la punctul 2 al respectivelor note interpretative, trebuie admis că prețul fixat în cadrul unei vânzări anterioare celei pentru care a fost făcută declarația vamală poate constitui una dintre datele disponibile în Comunitate permisă de articolul 31 alineatul (1) din Codul vamal comunitar a fi reținută drept bază de stabilire a valorii în vamă. Într-adevăr, ținând cont de particularitatea unei taxe antidumping variabile amintită la punctul 58 din prezenta hotărâre, raportarea la acest preț constituie un mijloc de stabilire a respectivei valori care este, în același timp, „firească” în sensul articolului 31 alineatul

(1) menționat și în concordanță cu principiile și dispozițiile generale ale acordurilor internaționale, precum și ale dispozițiilor la care se referă chiar acest articol 31 alineatul (1).

62 Cu toate acestea, prin aplicarea articolului 31 alineatul (2) litera (b) din Codul vamal comunitar, valoarea în vamă stabilită conform alineatului (1) al acestui articol nu se poate întemeia pe un sistem care prevede acceptarea în scopuri vamale a celei mai mari dintre cele două valori alternative. Adaptată unui context în care este vorba de o taxă antidumping variabilă, această dispoziție exclude un sistem care prevede acceptarea celei mai scăzute valori. Pe de altă parte, articolul 31 alineatul (2) litera (g) din codul menționat exclude posibilitatea ca respectiva valoare în vamă să se întemeieze pe valori arbitrare sau fictive.

63 Prin urmare, este necesar să se precizeze că valoarea în vamă relevantă în procesul de stabilire a unei taxe antidumping variabile corespunde prețului convenit în cadrul vânzării anterioare celei mai apropiate de cea pentru care a fost făcută declarația vamală, de a cărei veridicitate autoritățile vamale nu au niciun motiv obiectiv să se îndoiască.

64 Având în vedere cele ce precedă, trebuie să se răspundă la întrebarea adresată că, în conformitate cu articolul 1 alineatul (2) din Decizia nr. 67/94, autoritățile vamale nu pot determina valoarea în vamă în vederea aplicării taxei antidumping instituite prin această decizie pe baza prețului fixat pentru mărfurile vizate în cadrul unei vânzări anterioare celei pentru care a fost făcută declarația vamală în cazul în care prețul declarat corespunde prețului efectiv plătit sau de plătit de către importator. În cazul în care autoritățile vamale sunt îndreptățite să aibă îndoieli asupra veridicității valorii declarate, dacă îndoielile lor se confirmă după ce s-a solicitat furnizarea de informații suplimentare și după ce persoanei interesate i s-a oferit o posibilitate firească de a-și prezenta punctul său de vedere cu privire la motivele pe care se întemeiază aceste îndoieli, fără să fi fost posibilă stabilirea prețului plătit sau de plătit în realitate,

acestea pot, conform articolului 31 din Codul vamal comunitar, să calculeze valoarea în vamă în vederea aplicării taxei antidumping instituite prin Decizia nr. 67/94 prin raportare la prețul convenit pentru mărfurile respective în cadrul vânzării anterioare celei mai apropiate de cea pentru care a fost făcută declarația vamală, de a cărei veridicitate acestea nu au niciun motiv obiectiv să se îndoiască.

Cu privire la cheltuielile de judecată

65 Întrucât, în privința părților din acțiunea principală, procedura are caracterul unui incident survenit la instanța de trimitere, este de competența acesteia să se pronunțe cu privire la cheltuielile de judecată. Cheltuielile efectuate pentru a prezenta observații Curții, altele decât cele ale părților menționate, nu pot face obiectul unei rambursări.

Pentru aceste motive, Curtea (Camera a patra) declară:

În conformitate cu articolul 1 alineatul (2) din Decizia nr. 67/94/CECO a Comisiei din 12 ianuarie 1994 de instituire a unei taxe antidumping provizorii asupra importurilor în Comunitate de fontă brută hematitică originară din Brazilia, Polonia, Rusia și Ucraina, autoritățile vamale nu pot determina valoarea în vamă în vederea aplicării taxei antidumping instituite prin această decizie pe baza prețului fixat pentru mărfurile vizate în cadrul unei vânzări anterioare celei pentru care a fost făcută declarația vamală în cazul în care prețul declarat corespunde prețului efectiv plătit sau de plătit de către importator.

În cazul în care autoritățile vamale sunt îndreptățite să aibă îndoieli asupra veridicității valorii declarate, dacă îndoielile lor se confirmă după ce s-a solicitat furnizarea de informații suplimentare și după ce persoanei interesate i s-a oferit o posibilitate firească de a-și prezenta punctul său de vedere cu privire la motivele pe care se întemeiază aceste îndoieli, fără să fi fost posibilă stabilirea prețului plătit sau de plătit în realitate, acestea pot, conform articolului 31 din Regulamentul (CEE) nr. 2913/92 al Consiliului din 12 octombrie 1992 de stabilire a Codului vamal comunitar, să calculeze valoarea în vamă în vederea aplicării taxei antidumping instituite prin Decizia nr. 67/94 prin raportare la prețul convenit pentru mărfurile respective în cadrul vânzării anterioare celei mai apropiate de cea pentru care a fost făcută declarația vamală, de a cărei veridicitate acestea nu au niciun motiv obiectiv să se îndoiască.

Semnături